

2.
K á z e ň

na Deň

P. Marii na Rebe Wzeti w Meste-
čku Bobrowci

w Liptowskéj Stolicy

Roku 1804.

od

P. Jarara Liptowského
pověřena.



W Banšé Bistrici,
Wydávkou Jana Stephána.





Maria optimam partem elegit, quæ non auferetur ab ea.
Maria naglepsu stránku wíwolila, ktera nebude odgata od neg.
Luc. 10. v. 42.

P r i s t ů p.

Marii Sestre Lazára, a Marti Kristus to swedećci dáwa kës
ona za powrhnúce časne minúle weci, len toliko posłucheniá Słó-
wa božého gebo se bola odewzdala, geg ale Sestra Marta esće
po mnohich zemskich wecach pećliwa, a roztržita zostáwala:
Gestli ale ga s Matka Cirkwu swacu Słowa tćto Kristowe Ma-
rii prebłahostaweneg Matki gebo priwłástnim domácu geg wla-
snośt poznáménagu nam, od ktereg Ona Boža Kodicéka zagiste wsa-
dę naglepsu Stránku gest wíwolila: Maria optimam partem ele-
git, quæ non auferetur ab ea. Maria naglepsu Stránku wíwolila,
ktera nebude odgata od neg. Ku wípraweníu prawdi tegco má-
bich reću mogu prebehnuc wśećke Tagemstwa, ktere na geg Bo-
žeg Kodicéki Osobe, a sřez Tu nam doplnéne su, y Mílości, a pred-
nosti wśećke ktere prebogne Pán Boh wśećchmobuci geg udélit rá-
čil, ale při gednem toliko dněsneho Swátku Tagemstwi geg sławne-
ho na Něbe wzeti zostáním, něb wtomto ga Borunu Nesmrćednosti
geg ođ Boha, a Geziśsa Krista Sina geg na nebi složenu a wněg
2 2 doplně-

doplnění wšech Tagemstwich, y přednostách sebe pokladam
tak že stoho sameho dnešneho geg oblažoslawena poznat máme
to: že Maria gať na tento, tak na tamtom Weku naglepsu
stránku gest wíwokila nad wšedke wíwolene dusse bez wimětki:
Maria optimam partem elegit, quæ non auferetur ab ea. Maria nag-
lepsu stránku wíwokila, ktera nebude odgata od neg. Co mi Ma-
rii neprimeritedlneg Panni nazíwáme na Těbe wzeti, gest to Tas-
gemstwi geg Sláwi, kteru dnes Ona za Králownu Těb skú vko-
runována gest, wšak gestli mi tomu Tagemstwu dobre zrozú-
mujeme, gest Ona y Tagemstwi pre nadegi nasseg obziweni, a
to gest pri čem sa ga dnes hčem pribawie.

Ku wíswetlenu Toboss, že Tagemstwi dnešne na Těbe wza-
teg Panni Marii gest Tagemstwi pre obziweni nasseg Uadegi
Krestianskeg nēwpustim sa ga do oneg Propasti, abych totiško
hcel wíprawieť Weličost Sláwi Marii poněwadeť ked (gať po
Sw. Pawlowi, Sw. Bernard rozgima) ani oko nēwidělo, ani do
Srdce ľudskeho Těwiško, čo Boh pripravil w Těbi tomu nagmen-
šemu z wíwolenich swogich, gaťo bych sa opowazil pochopiť, a
wimluwieť To, čo Boh pripravil w Těbe teg nagwíwolenegse-
g, nagdoko nalegse-
g, nagswatigse-
g Panně Marii Sina swěho? Ne-
Bohatstwi tehdi, a Blesť Sláwi Marii, ale to, čo bolo přičina
počatek, a puwod tegto geg Sláwi, potom pať y čnost, a v-
žički pre nas teg sláwi Marii hčem wíložiti. Preto mluwim
že dnes Maria na Těbi dwe plnosti obsahuje, plnost sláwi a
wládi, plnost Sláwi pre sebe, a plnost Wládi pre nas smrtedl-
nich; pohled na geg plnost Sláwi, aneb na přičinu počánu tegto
plnosti Sláwi, močni gest nadeg nassu Krestiansku wzbudie, i
obziwit, gaťo pohled na geg plnost Wládi ma nassu Uadeg do-
bre sporadat. Mohel bych guss zosťat pri týchto dwocy pra-
wdach, ale esće tu neni pre nas wšedko Uaučení: Těc tak omil-
ce wístaweno neni, gaťo Uadeg, a nič na cestě spášení nēbezpe-
čnegseho neni gať z osumet Uadegi zle, a zle snu nakladat,
Omilki této mi poznat, a ge od sebe odwrátieť sme powinni.

Proti

Proti čimto teždi hláwnim dwom omilskam reču moga zmerim, kterim sa mi običagne dopusťćame ohledu na Dystognošć Marii blahoslaweneg Matki Božeg, gedna Omilka nasa wtom gest. Že mi sebe pričinu prostřednu ktera bola Obsahu Sláwi Marie ginać, gačo by sme mali, pokladame; druha Omilka nasa gest, že mi sebe od Wládi Marie všicku slubugeme ginać, gačo by sme mali; pre zawraceni Omilkach tich vsylugme sa mi dnes lepszeg poznac pričini prostředne, a puwodne Sláwi Panni Marii, potom y všicki; geg plnošći Wládi na nas pochazagice: Wiswetleni počátku Sláwi Marii Panni nauči nas té prostředki, kterimi Maria swogu Sláwu obsáhla naležite k obžiwěni Uadegi nasseg sebe prikladat, o čom bude prwna Stránka Bazaná. Oznamena pač Miera Wládi pre nas Marie; gawi nam druha Omilka, čo mi totisťto všicku od Wládi Marii wffat se možeme o čem w druheg Stránce. Pri čomto Witáhu práwdi čeleg přitomneg Keči zosťanem, kteri wasse bedliwe, a mne wprtimně pozorowani zasluži.

Prwna Stránka.

Panni Marii ktera dnes zruť toho Boha, gehož ona w přecisťem swogem žiwěće počala, a porodila spasytela sweta; Korunu nagwěťšeg Sláwi w Uěbe přigima, tuto geg Sláwu powáží, welika a částa wec gest ohledu křerěg mi neměneg w Podiweni, gačo někedi Sw. Pawel Apóstol ohledu suduw Božlich wiwolát máme: o altitudo divitiarum, o hlubokost Bohátstwi. Rom. 11. Ale Duch wjri, kteri podle wiznání toho Apóstola wišťumáwa y hluboke wěci Bože 1. Cor. 10. wědě nas přitomeo pohleděni na Sláwu Marii k ginim gač podiwnim tať wžitečnim pričinam pre obžiwěni Uadegi Křestianskeg nasseg;
tu

tu hneď máťe gednu s nich: Čo tehdi ga powážite mám w dnešnem Tagemstani? Gednu Blahoslawnenu wčinenu Matku Božu, ktera wšak nic meneg né preto blahoslawnena gest, že bola Ona Matku Božu, ale že bola werna poslušna wčenu Božemu, a po-
 nizena Panna, dwe Wlasnosti Marii ohledu kterich bola ona obšasna Děwka Paně; postawáte pri wipowedi teg posluháci, t. j. sstko wam gest wwerit, Tomu že by Maria ne pre swogu hodnost Matěrinstu Božu bola nad wšedke Něbessa powissena? neb se nazdawáte, že čo mohlo byt Boha sprawedliwegsse, gať, aby Boh Matku Sina sweho pre geg tuto hodnost Matěrinstu na nagwissy Stupeně Sláwi w Králowstwi swogem powissyl? Mě-
 žitím Wjra nas ginať winěuge, že totistto přičina powisseni w Sláwu Marii něbola geg přednost hodnosti Matěrinsteg Božeg; Krístus Gežíš Sin gednorozeni geg, ktereho Swedectwí nam neómílně gest, sam ginať nas nauča. Slisseli ste z Ewangelium Sw. Lukassa, gať gednuť w podiwení Keci Krístoweg pochícena Žena ze Žástupu žadagice owelebiť Krísta, y Matku gebo bla-
 sem wiwolala: Beatus venter, qui te portavit, & ubera, quae su-
 xisti. Blahoslawneni žiwot, kteri Teba nosyl, a prsa ktere sy požíwal.
 Luc. 11. v. 27. Žena ta tať se nazdawala, gaťo se y mi nazda-
 wame, že Matka Krístowa preto bola blahoslawnena neb hodna
 bola počat ho wžíwotě swogem, winosyt, y splodit; ale wgete
 y to, gaťo tu Ženu Krístus podiwnu swu odpovědu zawrátí:
 Quin imo Owssem Ženo Ona, kteru ti vžnáwaš za mogu Matku
 preto blahoslawnena neni, že mna počala, a porodila, to ani
 miera, ani přičina předna geg oslaweni neni: čo tehdi podle
 žmíslu toho Božeho Sina Marii poswaceni, y oslaweni na Žemi
 spůsobilo to biť moselo za přičinu y geg blahoslawnenstwi na Ně-
 bi; Maria pať w míslu geg Sina Krýsta ne pre swogu přednost
 hodnosti Matěrinsteg bola tu na Žemi Osławowani hodna, o
 ani tam na Něbi zagiste pre to oblahoslawnena neni. Y přeco
 tehdi Maria na Něbi tu negwětsšu sláwu žískala? počugte z wš
 Krístowich, ktery o tom nam naglepssy zwestowať mohel, po-
 čugte

čuje y z Vst Marii, ktera příčinu sweg Sláwi naglepsseg skusila na swogeg osobe, spogte té dwoge Swedectwi Sina, y Matki blahoslavenich, a zberté sebe naučení s nidy pre život swog, nie wam lepsi ten Dar Boží kteri ga Nadeg Krestianstu menuzem newigradi, a nie nebude spůsobnegsého wam nawdat horlena pre život weeni.

První Swedectwi Gejissa Krista: On doswécuge Oneg Zéné, a w nэг nam wšem, že Matka geho preto blahoslavenu zostala, neb, že slovu božemu geho bola poslušna, a werna: Quia imo beati, qui audiunt verbum Dei, & custodiunt illud. Dwšem blahoslaveni, kteri slíša Slovo Boží, a zachowawágu ho. Ibidem. Mudrosi néstworeneg su této slova, ktere zretedlnegse su, gať aby sme s nidy nemohli zawret, gať příčinu dostatečnu puwodnu Sláwi plnosti Marii tať aby na celi život pobožni geg; že totižto Ona Matka Kristowa wsecko s radostu slíssela, a neomilne zachowávala, čo bola poznala za Božke slovo za Woku Božu, za Zrozeni Bože; wšem milostam Božim, a Nadhnucim wnitřnim Duchu geho nikdy w nagmenssem sa ne sprotiwila, ale horliwě sa přičinila; z opatřností Božiu kolo sebe stale wspokogena zastawala, y w trpkem skusowánu ctnosti swogeg, a w bolestech mnohých obetu werneg poddanosti Bohu s radostu skládala, nikdy od horliwě Lásti k Bohu nepřestawagica, nepřetrhnutim spůsobem všitečnu Služebnicu Božiu spogenu s Bohem, poddanu, a wernu Bohu preukazat se wšykowala: to bolo, čo Boh na nэг wkorunowal, a pre čo gu oslávil, gať o tom wznáwa Sw. Otec Augustin: Hoc in ea magnificavit Dominus, quia fecit voluntatem Patris, non quia caro Carnem genuit. To na nэг zwelebil Pan, že učinila Wole Otce, a ně, že Tělo (Geg) Tělo (Božke) splodilo. S. Augustin. Tract. 10. Joann. Gať by bol poweděl: Nemilte sa Bratri! a Dari Božke chibně nepomiesagte: že Maria podle těla splodila gest wečne Slovo Božke, a nělichaním Zazrakom Matku swěho Stworitěla zostala, hodnost to gest, kteru gu Boh obdaril ale zrozumením dobrim to žádná zásluha není pre kteru Boh

Boh podle poradku sweg sprawedliwosti boł by geg odplatit mo-
hel; nie gineho On Boh na Nieg niepochwalil, len to, co ona pre
Niego sameho gest ucinila, co pak chwali hodneho na Nieg naz-
ffel, to y pricinu dalo, geg wecnemu w Nibi ostawenu: Hoc in
ea magnificavit, quia fecit voluntatem Patris. To na neg zwelebil
Pan, ze ucinila Wolę Otce, a ne ze Telo (geg) Telo (Bozke)
splodilo.

Wszak ale ne ta samotna ctnost, ze Maria poddana, a
werna bola slowu Bozemu pricinu wssedku ma geg Slawi, Wi-
ra uci nas daleg, ze druba ctnost pripogena teg prwneg, Marii
totistco ponizenost, to sebe ziskali spolu geg nagwetse na Nibi
ostaweni: Ponizenost (Marii) ktera moena bola Boha do ziwota
geg stahnut, wládala, y to cire stworeni Bozke (Bu Mariu) na
nagwisem Nibe postawit. S. Ambros. mluw Sw. Ambrosia. Za-
giste mnoho to wazilo v Boha tak byt pocuwnu a wernu slowu
geho Bozeho, gat bola Maria, ale esce nie by to nibolo geg
płatno, kdz by ona ponizenost nibola tim pripogila, kdi by
ona prednosti, a bohatswi sebe danich prehogne daruw azda ze
stránki sebe, a ne wssedko Bohu bola pricitala, geho meno ze
wsscho nibola by a chwalovala: W tegco ponizenosti na blbssg
swogeg Maria Panna skladala wsscet zaklad sebe danich mi-
losti, y sameg plnosti Slawi: Kdo to poweda? Ona sama Du-
chem swatim naplnena: Quia respexit humilitatem ancille sue, ecce
enim ex hoc beatam me dicent omnes generationes; Neb wzetel na
pokoru Diewki sweg ej s toho blahostawenu nazwu mne wssedki Na-
rodowe. Luc. 1. v. 48. Tak ta Panna wiznáwa woneg chwalo-
pisni swogeg, ktera podle slow receného swateho Ambrosia, spo-
lu witrzeni geg ponizenosti bola; preto mné nazwu blahostawe-
nu, ze Pan ku mogeg Nicemnosti Gci swe obrátil; a to tak
mluwila (doklada tenze Sw. Otec) kdz ona gusa bola od Ande-
la pozdrawena za Matku Bozu, za Králownu Nibez, y Zeme
wihlaffena Slowem wecnim telom ucinenim naplnena, to wi-
znáni geg Malickosti, ach zagiste bolo žiwe wiznání geg doko-
nález

náleg poniženosti: Quia respexit humilitatem ancillae suae, neb wzejrel na pokoru Dewki sweg (neb Pan pohnue gest poniženostu Dewecki swogeg preto, obkassene preto) blahostawenu nazwu mne wsecki Narodowe. Ten, kteri pichu Wisolich ponizuge, preto w slawu swu mne ponizi, abi uznali wsecki, ze sama poniženost Slawu sebe zasluži. Co tehdi w prawde Panni Marii na Nebe wzeti gest? O ne toliko geg den korunowana, a Witezstwa ale Korunowani, a Witezstwi geg poddanosti, wernosti, a geg poniženosti. Náhledagme ginu príčinu geg powisfeni w Slawu, gal teto geg ctnosti, enu wernu poddanost vénu Bozemu, onu dobrowolnu Znewáženost, na kterež ta Macka Boža wsecko swoge Blahostawenstwi gest budowala, tu opowrženost Márnosti, tu milu geg od malicka Sametnost života, tu proti wsem chwálám Njewolu, to Zarmuceni proti samemu Pochwateni Andelstemu, tu zádož w pohledánu sweho znižení w každeg príležitosti; kéd sa widawala za hrissnicu ačkolwek hrichu nemala, kéd chcela žiwa bit w pokáni, ačkolwek swogu Njewinost níkdi ne stratila, kéd chcela bit očistenu podle Zákona, ačkolwek posstwrni newzala. Tuto poniženost geg bez príkladu, to gest: Poniženost s plnostu Milosti, a hodnosti spogenu, tu Boh na neg zwelebil, a ta bota príčinu, abi Gu Pán Wsschmohuci w swogem Králowstwe na nagwissi Stupeni Sláwi powstávil: Quia respexit humilitatem ancillae suae ecce enim ex hoc beatam me dicent Omnes Generationes. Neb wzejrel na pokoru Dewki sweg, es s toho blahostawenu nazwu mne wsecki Narodowe.

Tehdi Kristus Geziš w čase Korunowári pre blabestawe neg swogeg Macki Marki nezblednul ani na swogu vprimnost sinowsku proti teg swogeg Maticki, abi totisso preto že Ona Macka geho nagmílegssa gest dodał wetssu Slawu? odpoweda gu Otcowe Swaci, že ne, a príčinu dawagu triznání sweho tu dostatečnu: že on Kristus, gemu Otec dal moc Sudu podle písem, kéd Mariu Korunowal Slawu, to nečinil gačo geg Sin, ani gačo Ľlowek, ale gačo Boh, a nagwissi Sudca, gež te poz

radši Sudu, a ten Zákon nézmeniteľní tu sebe vložil, abí na
 žádnú osobu, ne na tělo, a Krew nezhlédnuť, a tento Zákon
 swog tím wiceg v Sudu sweho spozorował, kím zreteďnegši
 esće tu na Zemi prebiwagici, a poddani suce Matki wiwoleneg
 Panni Marie v mnohých prípadow preukazal, že by Gemu v
 samých Skutkow Božstwi, snu Mariu Matku žádná Spoz-
 lečnosť nebola: Keď v Rani Galilejskeg Maria Geho Matka od
 niho Jezrať žáda, abí Wodu na Wino obrátil, odpornejši od-
 poweďa On: Quid mihi, & tibi mulier nondum venit hora mea.
 Čo mne, a tēbe Ženo, esće neprísťla hodina moga. Joan. 2. Keď
 Zármucena tá Matka Geho, w ratem Letě toho Sináčka strace-
 neho po troch dnow nalezla w Chráme vstred Očiteluw, a swo-
 gu bolešť Srdca zgawuge mu, že gím tak učínil, podobně s
 Nēwolu odpowěda: Quid est, quod me quærebatis? Čo gest, že
 ste mňa hľadali? ždalíš ste nēwedeši, že w tich wecach, ktere su
 Otce momeho, moshym bit. Luc. 2. Keď we Wincowani Zástu-
 pu postawenemu Kristu geden oznamüge: že bi Matka gehu y
 Bratri prichazagici hceli s nim mluwíť, y tu gému odpornejši
 prawi: Quæ est Mater mea, & qui sunt Fratres mei? Kdo gest
 Matka Moga, a kdo su Bratri mogi? Každí, kdo čini Wole Otce
 meho, genž gest na Nēbi ten gest Brat mog, y Matka, y Se-
 stra. Math. 12. Keď na Křiži wšice Kristus, kde čó Anožnagwissi
 Obetu Wikupena Ludskeho Otcowi swogemu skladal, ani ten Mēz-
 nom Matki tu swogu swatu Rodičku nepoziwa, ale poručagice
 Gu Nēdlníkowi swemu Janowi Menuge Gu toliko Ženu: Mu-
 lier, ecce Filius tuos. Ženo ey Sin twog. Joan. 19. Keď on tehdi
 Kristus Boh tu na Zemi ohlěda samých božích Skutkow esće
 Matki sweg podle těla poddani, s Źu tak nasklědal, kím wiceg
 (prawi tak Sw. Jan Zlatousti) tam u prawici sweho Otce Nē-
 bezkeho, kde ne gaľo Sin, ani gaľo Člowěk, ale čó Boh, a
 Sudea Nagwissi čínil, nemaľ s hľadnut na hodnosť Matérinstu
 sweg Matki, abí geg pre tu hodnosť odrlatíľ. S. Chriřof. A žda-
 liř on sam Kristus ne wíznal na Zemi, že tam v Sudu na
 stránku

stránku swogich Wiwolenich nič učinit nemože jako Člowěk řeč
 proficim Sinem žebedeowim Stolicu sebe v Království swého
 odpověděl: Sedere autem ad dexteram meam, vel finistram, non
 est meum dare vobis. Sedět pať na prawici, něb na ľěwici mo-
 geg, není moge dat wam. Math. 20. v. 23. Ně na přednost
 tehdi hořnosti Matki sweg blahoslaweneg, ale na samu geg
 ctnost Sin tence Boží Sudca s hlednul wčasě geg Korunowana,
 a timeo činom onu nězmenitelnou swogu Wlastnost potwrdil:
 že on Boh není prigimač osob, ale každemu odpláca, podle
 skutku, Act. 10. v. 34. potěl w rozgimání swem Sw. Jan
 Zlatousti, a ta geho řeč zrownaná gest s porádkami wečného
 Božkeho snámi Ludmi předzřizeni.

W tom gednem Kristus Boží Sudca ná hodnost Matě-
 rinsku swogeg Matki Panni Marii s hlednul že spohledu na
 geg za swogu Matku pripravěna, důstognegše milosti geg vde-
 řil, kterim Milostam Maria se přičinice horliwe, a werně, za-
 sluhi mnohe sebe zebrała, a gegich platnost zasluzení srze nag-
 hlyssu ponizenost před Bohem gest rozhognila: to se može dotwr-
 dit bez Vrazu Sudow wečnich Božich ohledu předzřizeni Člowěka,
 a při tom wšsem prawda wždycky zostawa, že přičina počatna
 Nagwissag Sláwi Marii boli te geg ctnosti, werna poddanost
 Slowu, a Včenu Božemu, y ponizenost. W tomhle ga po-
 kladam duwod, a ostěn Uaděgi nassag Křestianskeg posluháci!
 Neb, řeč by Maria pre samu swogu Matěrinšku hodnost bo-
 řa Korunowana za Králownu Něžez, to bola by nam len přiči-
 na, abí sme mi Gu čo nagwessu Panu, a Králownu Něžez-
 zku, welebili, geg Wítězství w Památních Swátekow sláwili
 na Zemi ale na geg Sláwe někedi částku wzať žádat, bolo by
 nam márne, smele to požádani; nini pať, řeč ga powážugem,
 že y mne ta cesta do Neba otworena gest, kteru Maria do swog-
 geg Sláwi wessla, že geg cesti, y moge cesti su, řeč rozmíslam:
 že Maria w moci onich božkich Slow do rádosťi Pana wstupi-
 la, ktere němeneg y fe mně přemluwene su: Euge serve bone, &

fidelis, intra in gaudium Domini tui. Boh pomogi Služebniku do-
 bri, a werni, wegdi w radosť Pána tneho. Matth. 25. v. 21. Reš
 poznáwam, že onen Zákön, kterim Boh wsschymohuci prawo
 Marii Ksáwe pre geg poddanost wernu, a ponizenost prisudil
 neni osobliwi len pre nu, ale y pre wssch Ludi wernich ponize-
 nich obecni Zákön; Omnis, qui se humiliat exaltabitur. Každí kdo
 se ponizuge, bude powissen. Luc. 14. Reš sebe pripowadam, že
 wssedke práwa, ktere mála Maria na stránu swého oslawena, y
 mne podle mieri pomáhat možu, gať len príklad Marii sebe vs-
 žitečni činim; ach Brestiani! w tedi ga čitím, že Srdce mo-
 ged wssedku Zeme se podnássa, a počínám nělen márnost Zemi,
 a s nu one swetste ctnosti, v kterich mudrci tobož wěku Kramli-
 we sstesti swoge, y Dokonalost swogu pokladagu, zaplúwat, ale
 y, čo čo mne wedět, lepšeg slussi, pochopugem chiby, a Stepo-
 tu mogu, že sem y w Džiwanu mnohich Darow Božeg Mlós-
 sti se mnu, sa pomilil, a dopustil, abí mne te dari bez vžitku
 wipadali: odtěl ginac sebe sameho buducne wiučam, nabíwam
 horliwost, odríkám sa kénosti Ducho, ožefugem mnohe mo-
 gte bhalosti, pohrdám mární swetstwu w minulich wecach zálo-
 ženu nadegi, přičinugem se ponizenosti, ktera ctnost gest wi-
 wolenich Božich: a wtom čugem duwodni mogu Brestiansku
 dobru nadeg pohibagici osten; tčto su požehnáne, a swate owó-
 ca, ktere Duch Boží w Tagemstwi dnešnem na Kébe wzeti Ma-
 rií Božeg Matki zawrel: — Za nič sebe podle naučení Apóstol-
 sheho pokladám Zemste weci, abydy hledeł toliko na Kébezke,
 kde ta Králowna Pannem sedy, ne syce gaťo geg Sin Boží na
 prawici Otce, ale hned nizég pod nim Bohom Sinom swogím,
 skutečne nad wssedko, čo Boh něni na Kébe powissena, tať w mo-
 geg Nadegi powzbuženi, předkostugem gatisynr spůsobem tu
 na Zemi dobre Kébezke; Obraz Marii sebe před oči Kladém,
 abydy nasledowal slapage geg, mluwim sam ku sebe: možem
 podle mieri teg mlósti, kteru mne Boh mog dáwa, gemu Bo-
 hu werni biť, gaťo Maria; možem Božeg wolé poddan biť,
 gaťo

Druha

Druhá Stránka.

Gesli prawda, že Maria korunowana dnes Božia Matka nelen plnosť Slávi, ale y plnosť Wládi pre nas Ludi wjala na Nēbi, y to prawda budē že mi Gu užitečne Epomoci našeg wzięwat możeme, y osožne Gu wziwame; To pať, že Maria zstała na Nēbi plnosť Wládi nam ku pomoci, prawda gest, prawda wieceg než bolo potreba nam zwestowana, od ctihodneg Starostžitnosti just do vsť asť knam prichaza prawda, ktera esće nad to y samemu zdrowemu ludstwu Rozumu welmi primerna gest: Duťázi, ktere same dostatečne su wśseko bľudne Věni ohľedu Wziwani Marie ku pomoci zahabit: Keť Andělowe Boží stogici pred Trunom Nagwisśeho nasse Modľiebi Bohu obecugu podle pisem; prečo bi to nēmohľa Gegich Kráľowna Anděľska Maria pre tu samu swogu wetśsu wzacnosť v Boha? a Keť Maria esće w Těle smrtelnosti tegto na Zemi postawena mohľa sa wźiwat, prosit od Ludi, abi gim negaťu Mľlost od Božeho Sina sweho wignedala, prečo bi to esće wieceg geg neskľsľko postaweneg na Nēbi? Nľmo, že ona Maria na Nēbesa powľssena wśseku swogu Starost, a žádoť pre nasse dobre na stránu položila; aneb teg moci, kteru na Zemi mala, tam na Nēbi wźlećena gest; aneb že ona tam w Nľsmrtelnosti sweg nasse potrebi nľpoznáwa; aneb že geg wziwáni ku pomoci gest Zuzom spozgene teg počestnosti nagwisśeg, ktera samemu Bohu, a Gežisľi Kristu prľstucha; Těto cťiři Kapitole su podle kterich Susedi od nas sa dľlci wučenu Wziwáni Marie Panni bľahosľaweneg Rozdieľi Božeg porucat dľrme ale pracugu obľssene od 287 tich Koľow: Ga pať tě gegich Kapitole cťirma sľowmi s Cťrkwu Swatu Kristowu Matku duchownu nasu potreť možem.

Že bi Maria bola mohľa starost swogu a nasse dobre tam w Nēbi na stránu položit, gaťo to len moťe do zdroweg Mľstľ ludśeg

ludſteg wgić? nęb prećo ęebi tam geg ląſta ł nam ſmretnim mą-
 ſa oſtidnut łde nie tał nępenuge gako ląſta, łtera łu Bohu
 ląſta nęmoęe obſtawat, bez ląſti proti bliźnęmu? a z galeg
 pńicini mohła bi ta wiwolena Panna, łtera na Zemi pre Boha
 nie ſebe tał łu Srdci nepoginala, gako naſſe ludſte ſpaſeni, tam
 nećagnu zoſtat pre to naſſe ſpaſeni, a to od ćaſu (ęe ſa tał wi-
 ſłowit oſmelim) łeđ ona gakiſim ſpuſobem na Boha preſpuſobe-
 na geſt, geho totiſſe Boęleg podſtati dońonale pripogena, łde
 zagieſte ona mnoho wieceg rechopuge, gał bolo bi Bohu polńadne
 wikupenębo ludu geho ſpaſeni. Tę ne (młuwil tał Sw. Ci-
 prian) łeđ obecne o blańoſławenich Swatich wiprawowal, a ćo
 obecne o wſſech wiwolonych poweđil, to oſobliwie o Marii Pan-
 neg wſſech Swatich wiznat moſel (nęzłožili ſu Swaci w Tębe
 ſtaroſt o naſſe ſmretnich ſpaſeni, Oni Swaci łu na Zemi niłdi
 teg peći o naſſe ſpaſeni nęmali, łteru tam magu; nęb galkol-
 wel oni ſu giſti, ęe gim ſteſti wećne niłdi odgate nębude, tał
 ſu oni tam o naſſe ſpaſeni pećliwi. Quantum de ſua felicitate ſe-
 curi, tantum de noſtra ſalute ſolliciti. Na łolko ſu oni beapećni o
 ſwoęe ſteſti, na łolko o naſſe ſpaſeni ſtaroſtliwi. S. Cyprian. de
 mortalitate. Ołtięil bi ten Marii Boęę Matki, genę bi ſe na-
 z'al o neg, ęe łeđ ona na pńikład Boha ſameho łudi tał miłowa-
 la, ęe Sina ſweho za nił widala, ona na naſ łudi w Tębe zapo-
 menula, opuſtila naſ do łonce od teg chwili, łeđ w Tębi łoruru
 Sląwi wzala. — ęe Maria na Tębi moći nęma nam napomąbet,
 drube omilne domneni geſt ođ prawdiwego Wćena bludicich,
 łtere eſće menę od pńoſſeho dopuſtit ſa moęe: nęb prećo bi Ona
 Boęa Matka w Tębi, o nagwetſſeg powęęenoſti Boha ſwoęego
 poſtawena menę Władi mala, gako łu na Zemi zoſtawigica?
 Tu na Zemi władala Ona Sina ſweho nałłonit ł prozbam lud-
 ſtim, abi Miłoſti ſwu gim pńeukazał, łu wiłka a od Tębo na
 ſwoęu prozbę Jęzraku obi zmenil ſame porađli moći pńiroęę-
 neg, abi ſwu opatrnoſt gakiſim ſpuſobem ſpełil, abi Wodu na
 Wjno obrąłil; a od ćaſu Włorunowana ſweho wn ſmretnoſt, łu
 pńatnoſt

placnost v Boha, tu moc boka bi stratila? možemeli mi len pomislet na geg Královsku hodnost w Těbi, abi sme społu neužnali geg Královsku Wládu? I čemu ale tu vládu? Ach zagiste ně spobledu na Anděluw, a Swatich, neb ti pomoci žádneg wiceg něpotřebugu, ale vládu nam tu pomoci potřebnim na Zemi tego biedneg putugicim. — Že Maria na Těbi modlicbi nasse něstissi, newge ředi, za čo prosime, to trete gest omilne wibadání: Ale řed Andělom Božim zname šu modlicbi nasse, přeco bi němali bit známe Korunowaneg Králowně Andělskeg? Boh, genž Osobi nasse swogim Andělom zweril pod Ochranu, zagiste zgowuge gim y wnutrne postawení nasse: bedlivosť gim o nasse zachowání ně tak Těla, gať Dussi nasložena gest, y mofegu oni cehdi znát, čo w tagnostách Srdce ľudskeho nasseho sa škowáwa, radugu sa Anděli snasseho Obracená, Swateľ stawia w Těbi podle piseň s nasseho, počína řecere počání zagiste ně wenku, ale wnutri w Srdci zaleži; y přeco že bi Maria, řtera Bohu blizša gest, gaťo Anděli, nemobla to w Bohu, a řřz Boha widět, čo Anděli widá? — Že řonečne Wziwání Marie gest žurazem oneg počestnosti, řtera nagwissá samemu Bohu, a Gežissi Kristu přislucha, to čwerta řkawa omilka bludna gest, řtera od sebe sameg sa poruca; neb mi podle Wčeni Wjri newziwame tak Mariu, abi sme se nazdali, že w geg moci zaleži nam milosťi dáwat, ale toliko se wtekame k Těg, čo k nagwetšeg Těbez Paněg, řtera milosťi nam od Boha wiprošit može, ani něprošime Mariu, abi ona pre swoge Zaslubi wignednala nam milosťi Bože, ale pre zaslubi Sina sweho, nasseho spasitele Gežissa Krista: Řdi sme se mi naučili z řeči Kristoweg, abi sme se řnemu ná prosto wtekali: Venite ad me, počťe ře mne, mi ně tak řu Marii, gaťo ř němu Kristu giděme: řnemu giděme řřz Mariu, gaťo on Kristus řřz řu Matku swogu řnám přišel: Giděme řu Kristu, gaťožto ř ředinemu Božimu prostředníkowi nassemu v Čce, giděme pať y řu Marii, gaťožto řu nagwetšeg, a nagwibornějšeg nasseg Patronki, a prostřednici v Krista.

C

To

To prostřednictví Marii, to právo naše, že gu wžíwat ku pomoci můžeme, v něj hledat utocišťa, podporu ga nazíwam Nadějí našeg Křesťanskeg posluháci! Neb ktere věci oslabugu Naděg našu? Ó! té dvě: bázen Sudow Božích, a památka welikých hříchow: Co ale dnes na Marii skusugeme? Gednu wšesťo možnu Patronku v Boha Sínu našeho Sudca, gednu milosťednu Matku našu přisnící: Dwssem Bratři (mluwi tak Sw. Bernard) máme mi na Nebi prostřednicu Mariu v geg Sína, gačo toho Sína geg Geziše prostředníka máme v Boha Otce, S. Bernard, a kdo može pochybowat, že keď Maria, Matka tohožs Sudca žiwota, y smrti gest, Swata geho Matka, gemu nagnílejšša Matka, Slawu korunowána od něho Matka, němohla bi bit prosice za nas od něho wískissena? To wšesťo ale nie k tomu něčili, že mi Gu Mariu nad geg Božeho Sína powisugeme, keď gu wžíwáme duwerně ku sweg pomoci, zagišťe neuznawáme mi, že bi ona mohla Sína sweho přisliť, ku odpustěnu nam hřichy, a k udeleńi nam potřebneg milosťi: stat se može, že naša duwernost kregco nágwetšeg prostředníci po Bohu našeg Marii, azda zbitečneg pobožnosti slowa nam někedi wítkuzuge, ale wtich neni teg wini, pre kteru bludici od prawdi bi se pohoršit přicinu máli, gačo se něhoršsa z wíšloweni mnohých písmá, kde Boh zdať bi se nam hlasu, a wole Člowěka poddawat počuwni: gačo Aniha Jozue Wíwodi Israelských mluwi, že k geho žádosti, a hlasu Boh bech Slunca spetil, abí nězapádalo, počet něstráwi nepřátělow w Bogu: Obediente Deo voci hominis. Posluhagiceho Boha hlas Člowěka. Josue 10. A gačo w Žalme 144. čítáme, že Boh bogicím se za wolu chodi, čini wolu gegich: Voluntatem timentium se faciet. Wólň bogicich se běini. Psalm. 144. v. 19. Ale mne ani tohožs za potrebi neni, abich tímato wípowedni písmá zástal moc Marii za nas v Boha prosiceg; neb gať nahle říkam, že ona Křista prost, nepřáwím, že ho ridi, a nad Ním Panuge Matka; co gedine dodáwam: že Geziš Křistus kteri za žiwota swého na Zemi boť poddaním sinom tegto sweg

Ma

Matiecki, nini na Nębi Gu ten rad wiſſiſſi proſicu, a to od teg
 wctiwosti ſwojeg naproti Nęg, kteru geg na Zemi preukazował,
 preukazuje, y preukaze ſtále na Nębi. — Boh prae lum Jobo-
 wim, każe knemu Jobu git, że ten ſe bude za nich modlit, abi
 nęſprawedliwoſt gegich gim prićitana ne boła: Ite ad ſervum
 meum Job, — & ipſe orabit pro vobis. Gidťe k ſłużeńniku mo-
 gu Jobowi, — a on modlit ſe bude za waſ. Job. 42. v. 8.
 Moziſſ moćnu modlitbu ſwogu Strelu hnewu Bożeho guſſ guſſ
 proti ſpurnim Sinum Iſraelſkim wirażane bić magice ſpetuge
 tať, że Boh gaťo k nęgaťeg nęwoli proti tomu modlicimu ſe
 Mużowi obraceni wluwi knemu: Dimitte me, ut irascatur furor
 meus. Prepuſt mne, nech ſa hnewa prechliwoſt moga. Exod. 32.
 v. 10. A w patnacteg kapiole Jeremiaſſe Boh zoſe zgawuće nam
 o Mużow Moziſſowi, y Samuelowi, że ſu oni nagmoćnegſſi
 proſtrednikowe tam na Onem Weku Ludu Iſraelſkeho. Judaſſ
 Machabeiſki widel zdopusťena Bożeho Oniaſſe Kneza Nagwiſſe-
 ho Żidowſkeho po mnichich Kółow po geho Srmci, gať ſe on
 modli v Boha za Lud tento Iſraelſki; kęđ tęto oſwęćeni Piſma
 nam ſu neomiſne, gaťo że możeme pochibowať, że Maria Pani,
 a Králowna Wiſſećich Swatich obſtaťnegſſi nad wiſſeće Swa-
 te Wladu bi nęmala, za naſ ſmrtnich bidnich v Boha orodo-
 wat, nam ſwogimi modlitbami na pomoci bić nęmohla? A geg
 nagmoćnegſſeg Matki, y nagwzaćnegſſeg Bożeg prawo abi nam
 nędawalo to, ku Trunu toćiſſećo Miłoſti, a miłoſrdenſtwi Boże-
 ho ſkrz Tu priſtupiti? — Grichowe mogi (reknęſa) odtahugu
 mne od priſtupku ku tomuto Miłoſti Bożeg Trunu, bogim ſa,
 neb nęhodnoſt mogu, abi ſem ſa ku Bobu zbližit, zgawne poz-
 náwam; Ti tať ſkormućeni hriffniku, radim Tębe priſtupug ku
 tomuto Bożeho miłoſrdenſtwi ſkrz proſtrednicu twogu Mariu:
 Zdalifſ nęwgemie (wola tať na naſ hriffnikow Sw. Bernard) je
 Marii ta welika wlaſnoſt geſt, abi ona boła Obſtaťnu Matku hri-
 ſſnikow? Nęwgemeli, że Ona wiſſećku Gláwu hriffnikom prićitat
 ma? Zaiſſe, kęđ bi nęwoli hriffnici, ona bi nęboła Matka Boża,

S. Bernard, Wssekdo geg Stesti, aneb předwivoleni, galisim spůsobem w Nässesti hrissnikow spočiwa, tak, že Ona Boža Matka swatu Vznalostu, neb tu Vznalost z Nénawistú a Zosklišwenim proti wssem hrichom spoguge, swatu Vznalostu (ritam) za powinnost swogu to sebe poklada. abí hrissnikom nam napozmocnu biwala, gačo geg Sin Gednorzeni Kristus Bezisa, ač olwek on ku potrenu hrichu prissel, hrissnikow prece stále milowal, oswecował nam každú príležitosť, že on pre hrissnikow prissel, menowal sa pastirom tím pečliwim, kteri dewadesat dewec owiec necháwa na pusti, abí gednu stracenu nalezol, obcował stále s hrissnikmi, pagedáwal s nimi afs ku pohoršeni Nēpratišluw swich.

Tegto prawdi ohledu prostřednictwi Marii blahošlaweneg Rodiči Božeg v Sina Boha geg, nasseho ale Sudca sprawedliwego, dobre Zrozumeni menu podporu a dobre zřízení Uadegi nasseg Krestianskeg posluháci, nebo w tom bázen slabice Uadeg nassu, bázen od Suduw Božich, a od pameti tiostich hrichow nassich swatim spůsobem se napráwa: Ale mi obicagne s tu Uadegu zle nakládáme: Misto tobo, abí sme mi sebe Obráz Wládi pre nas Marii na Nebi prawdiwi předkládali, od nesmíšnosti sweg pochičení Obráz ten geg pokládáme sebe z geg sameg hodnosti Vrazom, a pohanénim. Masi bi sme mi od geg Uagš swatějšeg Matki prostřednictwi žádat Milosti Božeg sebe ku spasení, možnu milost, potrebnú, užitečnú, porádkom božim priměrnú milost, w kterež moci bi sme zle žádosti počínali, od Tela, kwi, sweta zvíčewali: Mli pak od geg Materinské Ochrani ničemu a němožnu milost; možnu, ale zadržnu milost, ktera, keď bi možna boka, není spůsobna nas poswatic, osprawedlnit, ale spůsobna nas zadržet w Bezbožnosti; milost podle libosti, a nakáženeg naturi nasseg, na kteru bi sme se bezpečili milost tu sebe šubugeme: Wšwetlugem sa: Wziwáme mi Mariu, ale na oštep swoge dušne spasení geg poručáme, neb pre swoge spasení pracu, starost, vřikowani swe wssekdo na strasu

chi paňowať hycela neni ona prostrednica k tomu, aby nassemu nepokľanu pozbowela: Wšedko ona moze Mätkä v Sina sweho Geziffa, ale (dokladagu Sw. Otcowe) bez Drazu Kaddach Boz žich, podle swateho Zákona zřizeni, podle Včeni swateho Ewan-
delium, přislussne sameg nepremenitedlneg Sprawedliwosti, a prawdi Božeg ona nam pomáhat moze; to gest: moze Maria naklonit Boha ku žlitowanu nad kagicimi, moze nam wignednat v Boha to, aby on modlitbi, dosti čineni, a oběti nasse laskawe prigal; ale tim činom ona neni možna Boha k nam naklonit, aby nas hycela oslobodit od werneg službi Božeg, od horliwego milowaní Boha, od modlitbi wrucneg, a pobožnosti, od činena skutkow pokání, a od dosti včineni za nasse brichí; neb mocna nasřez neni Maria, aby Boha (gestli se tať osmetugem) učinila žrussitelom dokonalosti, a Swatosti sweg proto, bi on, zostal Učes sprawedliwich swogich, a nřkagicich ku bezbožnosti pomocnikom,

Z á w i r k a.

Gus mi Tebe o Swata Panna, blahoslawena Božia Rod-
dic̃ko, Králowno Andělska dobre wžíwat dnes žádáme stu duz
wernostu, a Wrucnostu ktere se dobre zrownawagu, s Nauce-
nim Wiri nasseg, a s twogim dnešnim Tagem swim překláwne-
ho na Učbe wzeti dobre znássagu: Uč ocelawáme mi od Tebe
Maria časne weci, ktere křáského potěssena suce nřsluža, len pre
rozbožneni Pichí, a wlastného žistu žadostného milowána; Kež
mi k Tebe se wřikáme o Maria! to činime pre dobre lepšseho ži-
wota, dobre primerenegsse vmislom Wiri nasseg, ačkolwel tē
dobře ožda ešče nřchutne nam se bity zdagu: Kež Tiarchu bidach
nassich potěraní, wgisteni ale sme, že ti nam Gu pokáheć mo-
žes, Těba samu, čo mocnu prostrednicu nassu w tomto Swatku
nē

ne len, ale y každého času k pomoci sweg žádáme, a wzywáme. Wiproz nam onu prednu milost od Boha, od ktereg wisi dočasnálost života, y spasení nasse; wiproz pewnu nenawist hřichu, bázeň Swatu Božu, wernu poddanost Zákonu geho; wiproz Wladu, a Zmužilest Křesťanstwu, spomoci kterich bi sme pohoršení Sweta premáhali, pochyceni od w šteklich žádostach ku marnostem se nenaklonili, pokúšeni zlemu odporowali, wísoč misli se odríkali, vžerného lakomství, Obžerstwi, Smilstwa weznowe nebiwali, Téko swe y ze žádostami geho dobremu Duchu podmanowali.

Wiproz one cennosti obšťáňne, které Těbe nad wšedce Wíwolene powířili, onu silu Wíru, která Tě učinila wveríc Slozu Božímu, a spůsobila Ta za hodnu Božu Mátku; onu hlboč ku poníženost, která Ta na nagwíse Neběsza powířila a wečne Božke Slovo k Těbe do precíštěho života stáhla; Onu Andělsku Čistotu tebe tak milu, že si Tu samim Zásubením Andělskim předložila; onu poslušnost, kterou Sin twog Geziš poznal za hodnegšsú chwáli nad samu hodnostu twogu Matěrinštu Božu; onu horliwost pre chwalu Božu, a spasení Ludské, která samu twogu vprimnost srdečnu Matěrinštu proti Sinu twemu Božemu přewládala, keď si ho dobrowolne na obetu smrti pre Wířupení ludské widala obetugie ho sama wchráme Bohu Otci za nasse hřichy. Wiproz Lásku proti bližnému, která bi nas w Kristu Geziši twogem Sinowi swatě spogowala. Nežádáme na ten Wísočí stupeň wítkročit, na kterémž ti o Matko blahošťáwena! této cennosti obšťáhla, wiproz nam ge len podle takého Stupna, který primerní gest powinostam nassim. Této su milosti o Sw. Panno! které mi od Těbe prosíme, a nebogíme se abřz nam twogu primkwu k gegich obšťánući odtáhla.

Pozdrawugeme Tě s Cirkwu swatu, čo Králownu: Salve Regina. Zdrawa buď Králowna. Ale Boh odwrátis toho od nas, abí sme mi gináč gač len podle Slapogow twogich ku teg weš čneg Králowšteg Sláwe priğš pracowali; Co Králownu Tě wzywáme.

wáme. Ad te elamanus. A tēbe wolame. Ale pomoc twogu len
 Etomu prosime, abi sme podle tveho príkladu pokrácāt woladati;
 E Tēbe, čo ku Kráľowneg, Paneg, a Patronce nasseg wzdicháni
 odstelame: Ad Te suspiramus, E Tēbe wzdicháme. Ale preto samo
 pod twog Plasse ochrani sa vitkame, abi sme mi brissnici skz
 Tēbe milost pre obraceni nasse obsáhli. Menugeme Té Matku
 Milosrdenstwi, Studnicu žiwota, potessení dussach nassich:
 Mater misericordiae, vita, dulcedo. Matko Milosrdenstwi. žiwot.
 slabkosti, potessení. Ale nechceme, abi této potessení mena pre
 nas nas poturdili w Krechlostach, a Slabostach nassich aneb
 nam chut dodawali kneprawostiam žiwota. Jamitagice wssedke
 friwe, z Vrazom hodnosti twogeg spogene posuzowani, a pobas
 nēni od nas Bludicich Tveho Wsiwáni Nēpraceluw, mi sa na
 Tēbe spolibáme o milostiwu, Boža. y nassa Matko! Ale ta du
 wernost massa E Tēbe nēda nam zapomenut na powinnost tu na
 ssu, že chceme, gako Ti wzat odpłatu v Boha, tak gu máme,
 gako Ti sebe zasluhowat na Zemi, a že mi niŕdi ginim spůsobem
 do Kráľowstwi wečného priš nēmožeme, kam dowest nas ráciš
 Bože Otče, Sinu, y Duchu swati. Amen.

